

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการปฏิบัติตนตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ตามการรับรู้ของนักเรียน ผู้ปกครอง ครู และผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี ผู้วิจัยมีวิธีดำเนินการวิจัยและได้ผลสรุปของการวิจัย รวมทั้งได้อภิปรายผลและมีข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย นำเสนอดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการปฏิบัติตนตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ตามการรับรู้ของนักเรียน ผู้ปกครอง ครู และผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติตนตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ตามการรับรู้ของนักเรียน ผู้ปกครอง ครู และผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา อายุ ตำแหน่ง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน ครู ผู้ปกครอง และนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี ปีการศึกษา 2552 จำนวนทั้งสิ้น 37,376 คน โดยแบ่งเป็น ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 110 คน ครู จำนวน 2,186 คน ผู้ปกครอง จำนวน 17,500 คน และนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี จำนวน 17,580 คน (ข้อมูล 10 มิถุนายน 2552 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี, 2552)

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครู ผู้ปกครอง และนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เนื่องจากมีจำนวนที่แน่นอน (finite population) จึงใช้สูตรของยามาเน่ (Yamane) ในการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง (สุวริย์ ศิริโกคาภิรมย์, 2546 หน้า 445) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และยอมให้มีความคลาดเคลื่อน 0.05 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 396 คน

สมมติฐานของการวิจัย

การปฏิบัติตนตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ตามการรับรู้ของนักเรียน ผู้ปกครอง ครู และผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาลพบุรี แยกต่างกันไปเมื่อจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จัดทำเป็นแบบสอบถาม (questionnaires) ประเภทปลายปิด (closed form) ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเองโดยศึกษาจากกรอบ แนวคิด ข้อมูลจากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ นำมาประกอบการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามการรับรู้ของนักเรียน ผู้ปกครอง ครู และผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี ซึ่งแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจ รายการ (check list)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามการรับรู้ของนักเรียน ผู้ปกครอง ครู และผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ 1) การพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ 2) การประหยัดและออม 3) การมีระเบียบวินัยและเคารพ กฎหมาย 4) การปฏิบัติตามคุณธรรมทางศาสนา และ 5) ความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ มีลักษณะ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) มี 5 ระดับ การให้คะแนนมีดังนี้

5 หมายถึง ระดับการปฏิบัติตนตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ของนักเรียน มากที่สุด

4 หมายถึง ระดับการปฏิบัติตนตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ของนักเรียนมาก

3 หมายถึง ระดับการปฏิบัติตนตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ของนักเรียน ปานกลาง

2 หมายถึง ระดับการปฏิบัติตนตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของนักเรียนน้อย

1 หมายถึง ระดับการปฏิบัติตนตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของนักเรียนน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือ เสนอขอฉบับตีพิมพ์ครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี เพื่อออกหนังสือถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 และเขต 2 เพื่อขออนุญาตและออกหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารโรงเรียน ครู นักเรียน และผู้ปกครอง ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือ ส่งให้ผู้บริหารโรงเรียน ครู นักเรียน และผู้ปกครอง ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1 และเขต 2 ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างทุกคนด้วยตนเอง และขอรับแบบสอบถามคืนภายใน 1 เดือน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ลงรหัส และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งมีขั้นตอนการวิเคราะห์ ดังนี้

ขั้นที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม นำมาแจกแจงความถี่ (frequency) และแสดงจำนวนร้อยละ (percentage) นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง การแปลความหมายค่าเฉลี่ยปัญหาของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาที่กำหนดไว้แบ่งเป็น 5 ระดับดังนี้ (ประคอง กรรณสูต, 2542, หน้า 108)

ช่วงคะแนน

4.50 - 5.00 มีการปฏิบัติตามตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการระดับมากที่สุด

3.50 - 4.49 มีการปฏิบัติตามตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ระดับมาก

2.50 - 3.49 มีการปฏิบัติตามตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ระดับปานกลาง

1.50 - 2.49 มีการปฏิบัติตามตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ระดับน้อย

1.00 - 1.49 มีการปฏิบัติตามตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการระดับน้อยที่สุด

ขั้นที่ 3 เปรียบเทียบการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามการรับรู้ของนักเรียน ผู้ปกครอง ครู และผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี วิเคราะห์โดยการทดสอบที สำหรับตัวแปร 2 กลุ่ม การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) โดยใช้สถิติทดสอบเอฟ (F- test) สำหรับตัวแปรตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติใช้การทดสอบรายคู่ โดยใช้การทดสอบของเชฟเฟ้ (Scheffe's test)

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ตามการรับรู้ของนักเรียน ผู้ปกครอง ครู และผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 55.8 อายุ ต่ำกว่า 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 36.1 การศึกษาระดับมัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 36.9 เป็นนักเรียน คิดเป็นร้อยละ 30.6 ผู้บริหารโรงเรียนและครูที่มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ คิดเป็นร้อยละ 44.5

ประสบการณ์ทำงาน สูงกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 47.1 ผู้ปกครองมีอาชีพรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 38.8 รายได้ต่อเดือนโดยเฉลี่ย 10,000 – 50,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 57.6 ภาระหนี้สินที่รับผิดชอบ มีหนี้สิน ต่ำกว่า 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 37.5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ย 2.6 – 3.5 คิดเป็นร้อยละ 56.7 การพักอาศัยของนักเรียน อยู่กับบิดามารดา คิดเป็นร้อยละ 83.5 และระยะทางจากบ้านถึงโรงเรียนระหว่าง 3 – 5 กิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 26.4

2. การปฏิบัติตนตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตาม การรับรู้ของนักเรียน ผู้ปกครอง ครู และผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี

2.1 การปฏิบัติตนตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตาม การรับรู้ของนักเรียน ผู้ปกครอง ครู และผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี ด้านการพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรกดังนี้ 1) ยอมรับในการกระทำของตนเอง 2) รู้จักหน้าที่และปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้ดีที่สุด และ 3) ช่วยเหลืองานส่วนรวมด้วยความเต็มใจ ส่วนข้อนี้มีค่าเฉลี่ยอันดับสุดท้ายคือการเคารพต่อระเบียบและกฎเกณฑ์

2.2 การปฏิบัติตนตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตาม การรับรู้ของนักเรียน ผู้ปกครอง ครู และผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี ด้านการประหยัดและออม พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรกดังนี้ 1) รู้จักใช้ ดูแลรักษา และบูรณะทรัพย์สินทั้งของตนเองและส่วนรวม 2) มีความพอดีในการบริโภค และ 3) วางแผนในการใช้จ่ายอย่างรอบคอบ ส่วนข้อนี้มีค่าเฉลี่ยอันดับสุดท้ายคือ มีความเป็นอยู่ตามสมควรแก่สภาวะและฐานะของตน

2.3 การปฏิบัติตนตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตาม การรับรู้ของนักเรียน ผู้ปกครอง ครู และผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี ด้านการมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการพบว่า อยู่ในระดับมากทุกรายการ ซึ่งเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ 1) รู้จักรักษาสัญญาของตนเองและผู้อื่น 2) สามารถจัดเก็บส่งของให้เป็นระเบียบเองได้ และ 3) รักษากฎ และกติกาดังกล่าว อยู่เสมอ และ แสดงความคิดเห็น และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ส่วนข้อนี้มีค่าเฉลี่ยอันดับสุดท้ายคือ ปฏิบัติตนตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับ

2.4 การปฏิบัติตนตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตาม การรับรู้ของนักเรียน ผู้ปกครอง ครู และผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี ด้านการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรกดังนี้ 1) รู้จักการทำจิตใจให้ผ่องใส

2) มีจิตใจ ตั้งงาม และ 3) ตั้งอยู่ในความไม่ประมาท ส่วนข้อนี้มีค่าเฉลี่ยอันดับสุดท้ายคือ มีสติสัมปชัญญะ และมีความเกรงกลัวต่อการทำความชั่ว

2.5 การปฏิบัติตนตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตาม การรับรู้ของนักเรียน ผู้ปกครอง ครู และผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ลพบุรี ด้านความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรกดังนี้ 1) มีความซื่อตรงต่อหน้าที่และตั้งใจ ทำงาน 2) สำนึกและภูมิใจในความเป็นไทย และ 3) รู้จักทำนุบำรุงรักษาสาธารณสมบัติของชาติ ส่วนข้อนี้มีค่าเฉลี่ยอันดับสุดท้ายคือ มีความรักไทย นิยมไทย

2.6 การปฏิบัติตนตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตาม การรับรู้ของนักเรียน ผู้ปกครอง ครู และผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ลพบุรี พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการพบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกรายการ ซึ่งเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ 1) ด้านความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2) ด้านการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา 3) ด้านการมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย 4) ด้านการพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ และ 5) ด้านการประหยัดและออม

3. เปรียบเทียบการปฏิบัติตนตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ของนักเรียนระดับ มัธยมศึกษา ตามการรับรู้ของนักเรียน ผู้ปกครอง ครู และผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี

3.1 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับของการปฏิบัติตนตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตามการรับรู้ของนักเรียน ผู้ปกครอง ครู และผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี จำแนกตามเพศ พบว่า ในภาพรวมและ รายด้านไม่แตกต่างกัน

3.2 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของการปฏิบัติตนตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตามการรับรู้ของนักเรียน ผู้ปกครอง ครู และผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี จำแนกตามอายุ พบว่า ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการประหยัดและออม ด้านการมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย และด้านการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ดังนี้

3.2.1 ด้านการประหยัดและออม พบว่า แตกต่างกัน 2 คู่คือ 1) กลุ่มที่มีอายุ ต่ำกว่า 30 ปี แตกต่างกับกลุ่มที่มีอายุ 30 - 39 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) กลุ่ม ที่มีอายุ ต่ำกว่า 30 ปี แตกต่างกับกลุ่มที่มีอายุ 40 - 49 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.2.2 ด้านการมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย พบว่า แตกต่างกัน 3 คู่คือ 1) กลุ่มที่มีอายุ ต่ำกว่า 30 ปี แตกต่างกับกลุ่มที่มีอายุสูงกว่า 49 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่

ระดับ .05 2) กลุ่มที่มีอายุ ต่ำกว่า 30 ปี แตกต่างกับกลุ่มที่มีอายุ 30 - 39 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และ 3) กลุ่มที่มีอายุ ต่ำกว่า 30 ปี แตกต่างกับกลุ่มที่มีอายุ 40 - 49 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

3.2.3 ด้านการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา พบว่า แตกต่างกัน 1 คู่คือ 1) กลุ่มที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี แตกต่างกับกลุ่มที่มีอายุ 30 - 39 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 2) กลุ่มที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี แตกต่างกับกลุ่มที่มีอายุ 40 - 49 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

3.2.4 ด้านความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ พบว่า แตกต่างกัน 2 คู่คือ 1) กลุ่มที่มีอายุ ต่ำกว่า 30 ปี แตกต่างกับกลุ่มที่มีอายุ 30 - 39 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 2) กลุ่มที่มีอายุ ต่ำกว่า 30 ปี แตกต่างกับกลุ่มที่มีอายุ 40 - 49 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2.5 ภาพรวม พบว่า แตกต่างกัน 3 คู่คือ 1) กลุ่มที่มีอายุ ต่ำกว่า 30 ปี แตกต่างกับกลุ่มที่มีอายุมากกว่า 49 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) กลุ่มที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี แตกต่างกับกลุ่มที่มีอายุ 30 - 39 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 3) กลุ่มที่มีอายุ ต่ำกว่า 30 ปี แตกต่างกับกลุ่มที่มีอายุ 40 - 49 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

3.3 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของการปฏิบัติตนตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตามการรับรู้ของนักเรียน ผู้ปกครอง ครู และผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ยกเว้นด้านความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนี้

3.3.1 ด้านการพึงตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ พบว่า แตกต่างกัน 4 คู่คือ 1) กลุ่มที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา แตกต่างกับกลุ่มที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) กลุ่มที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา แตกต่างกับกลุ่มที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) กลุ่มที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา แตกต่างกับกลุ่มที่มีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 4) กลุ่มที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา แตกต่างกับกลุ่มที่มีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3.2 ด้านการพึงตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ พบว่า แตกต่างกัน 2 คู่คือ 1) กลุ่มที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา แตกต่างกับกลุ่มที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) กลุ่มที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษา แตกต่างกับกลุ่มที่มีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

3.3.3 ด้านการมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย พบว่า แตกต่างกัน 2 คู่คือ
 1) กลุ่มที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา แตกต่างกับกลุ่มที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) กลุ่มที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา แตกต่างกับกลุ่มที่มีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

3.3.4 ด้านการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา พบว่า แตกต่างกัน 2 คู่คือ
 1) กลุ่มที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา แตกต่างกับกลุ่มที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) กลุ่มที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา แตกต่างกับกลุ่มที่มีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

3.3.5 ด้านความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ พบว่า แตกต่างกัน 1 คู่คือ กลุ่มที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา แตกต่างกับกลุ่มที่มีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3.6 ภาพรวม พบว่า แตกต่างกัน 2 คู่คือ 1) กลุ่มที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา แตกต่างกับกลุ่มที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) กลุ่มที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา แตกต่างกับกลุ่มที่มีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

3.4 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของการปฏิบัติตนตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตามการรับรู้ของนักเรียน ผู้ปกครอง ครู และผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ดังนี้

3.4.1 ด้านการพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ พบว่า แตกต่างกัน 3 คู่คือ 1) กลุ่มที่เป็นผู้บริหาร แตกต่างกับกลุ่มที่เป็นนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) กลุ่มที่เป็นครู แตกต่างกับกลุ่มที่เป็นผู้ปกครอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 3) กลุ่มที่เป็นผู้บริหาร แตกต่างกับกลุ่มที่เป็นผู้ปกครอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

3.4.2 ด้านการประหยัดและออม พบว่า แตกต่างกัน 3 คู่คือ 1) กลุ่มที่เป็นผู้ปกครอง แตกต่างกับกลุ่มที่เป็นนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) กลุ่มที่เป็นครู แตกต่างกับกลุ่มที่เป็นนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 3) กลุ่มที่เป็นผู้บริหาร แตกต่างกับกลุ่มที่เป็นนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

3.4.3 ด้านการมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย พบว่า แตกต่างกัน 4 คู่คือ 1) กลุ่มที่เป็นผู้บริหาร แตกต่างกับกลุ่มที่เป็นครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) กลุ่มที่เป็นครู แตกต่างกับกลุ่มที่เป็นนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) กลุ่มที่เป็นผู้ปกครอง แตกต่างกับกลุ่มที่เป็นนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และ 4) กลุ่มที่เป็นผู้บริหาร แตกต่างกับกลุ่มที่เป็นนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

3.4.4 ด้านการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา พบว่า แตกต่างกัน 4 คู่คือ

- 1) กลุ่มที่เป็นผู้บริหาร แตกต่างกับกลุ่มที่เป็นผู้ปกครอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
- 2) กลุ่มที่เป็นครู แตกต่างกับกลุ่มที่เป็นนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
- 3) กลุ่มที่เป็นผู้ปกครอง แตกต่างกับกลุ่มที่เป็นนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และ
- 4) กลุ่มที่เป็นผู้บริหาร แตกต่างกับกลุ่มที่เป็นนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

3.4.5 ด้านความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ พบว่า แตกต่างกัน 3 คู่คือ 1) กลุ่มที่เป็นผู้บริหาร แตกต่างกับกลุ่มที่เป็นครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) กลุ่มที่เป็นผู้บริหาร แตกต่างกับกลุ่มที่เป็นผู้ปกครอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) กลุ่มที่เป็นผู้บริหาร แตกต่างกับกลุ่มที่เป็นนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

3.4.6 ภาพรวม พบว่า แตกต่างกัน 5 คู่คือ 1) กลุ่มที่เป็นผู้บริหาร แตกต่างกับกลุ่มที่เป็นครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) กลุ่มที่เป็นผู้ปกครอง แตกต่างกับกลุ่มที่เป็นนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) กลุ่มที่เป็นผู้บริหาร แตกต่างกับกลุ่มที่เป็นผู้ปกครอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 4) กลุ่มที่เป็นผู้บริหาร แตกต่างกับกลุ่มที่เป็นนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และ 5) กลุ่มที่เป็นครู แตกต่างกับกลุ่มที่เป็นนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ตามการรับรู้ของนักเรียน ผู้ปกครอง ครู และผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี ผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. การปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตามการรับรู้ของนักเรียน ผู้ปกครอง ครู และผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี

1.1 การปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตามการรับรู้ของนักเรียน ผู้ปกครอง ครู และผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี ด้านการพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งการพึ่งตนเอง ความขยันหมั่นเพียร และ มีความรับผิดชอบ คือ การทำงานอย่างขยันขันแข็ง ปกติ สม่ำเสมอ ไม่ปล่อยปละ มีความสำนึกและการปฏิบัติหน้าที่ของตนทั้งที่เป็นภารกิจส่วนตัว ภารกิจที่ได้รับมอบหมาย และภารกิจทางสังคม โดยจะต้องกระทำจนบรรลุผลสำเร็จ มีความเชื่อมั่นในความสามารถกระทำการใดๆ ให้สำเร็จได้ด้วยตนเอง สามารถดำรงชีพอยู่ได้โดยราบรื่น ไม่เดือนร้อน สามารถหาปัจจัยที่จำเป็นในการดำรงชีพมาได้ด้วยความสามารถของตนเอง ไม่เป็นภาระให้ผู้อื่น ประพฤติปฏิบัติงานต่างๆ ด้วยความเต็มใจและเอาใจใส่ระมัดระวังที่จะทำงานและติดตามผลงานที่ทำไปแล้วเพื่อปรับปรุงแก้ไขสำเร็จด้วยดี ยอมรับในสิ่งที่ตนเองกระทำลงไป ทั้งในด้านที่เป็นผลดีและผลเสีย รู้จักหน้าที่ที่ตนเองต้องกระทำมีอิสระ

ในการตัดสินใจและสามารถระดมทรัพยากรของสังคมมาใช้ตามความคิดและแนวทางของตนเอง ได้มีอารมณ์มั่นคง และมีความรับผิดชอบต่อพฤติกรรมของตน ซึ่งสอดคล้องกับสุพัตรา สุภาพ (2542, หน้า 38) กล่าวว่า การพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ คือ การรู้จักหารายได้ หาทรัพย์สินไว้เลี้ยงตนเองได้ โดยไม่เป็นภาระแก่คนอื่น แม้ในระหว่างยังเป็นเด็กและยังต้องพึ่งพาผู้ใหญ่ก็ตาม เช่น พ่อแม่ให้เงินใช้จ่ายส่วนตัวก็ต้องใช้จ่ายให้พอ เป็นการรู้จักสร้างอนาคต ไม่คิดพึ่งพาผู้อื่นตลอดเวลา หากใครรู้จักช่วยตนเองแล้ว คนนั้นจะเป็นบุคคลที่ไม่ทอดทิ้งอุปสรรค ต่อความยากลำบากซึ่งจะทำให้เกิด การขยันหมั่นเพียร มีมานะอดทน ช่วยไม่ให้เกิดความท้อถอย สามารถฟันฝ่าอุปสรรคที่ขวางกั้นอันเป็นบ่อเกิดของความสำเร็จ หรือปรับปรุงตนเองให้ดียิ่งขึ้นซึ่งก็เท่ากับการสร้างคนให้มี ความรับผิดชอบ คือ รู้จักหน้าที่ที่ตนเองต้องกระทำต้องปฏิบัติ ไม่นึกถึงแต่สิทธิเพียงอย่างเดียว เช่น เป็นนักเรียนมีสิทธิที่จะมาเรียนหนังสือในโรงเรียน ความรับผิดชอบของการเป็นนักเรียน คือ ต้องมาเรียนให้สม่ำเสมอ ไม่หนีโรงเรียน ความรับผิดชอบจึงเป็นการกระทำที่ควรกระทำหรือต้องกระทำตามสถานภาพ (ตำแหน่ง) ของบุคคลหนึ่งๆ เช่น มีสถานภาพเป็นตำรวจ ความรับผิดชอบคือการอยู่เวรยามตามหน้าที่ หรือการจับผู้ร้าย เป็นครูมีความรับผิดชอบ คือ การสอนหนังสือให้นักเรียนได้รับความรู้มากที่สุด ความรับผิดชอบนี้รวมถึงการเคารพกฎระเบียบ มีน้ำใจนักกีฬา กล้ายอมรับผิด และพยายามปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องให้ดีขึ้น

1.2 การปฏิบัติตนตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตาม การรับรู้ของนักเรียน ผู้ปกครอง ครู และผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี ด้านการประหยัดและออม พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งการประหยัดและออม คือ การใช้จ่ายเงินอย่างรู้ค่า คิดก่อนซื้อ การยับยั้ง ระมัดระวัง การรู้จักใช้ทรัพย์สิน เวลา ทรัพยากร และพลังงานที่มีอยู่หรือที่หาได้เท่าที่จำเป็น เก็บรักษา ดูแล สะสมและสงวนไว้ ซึ่งทรัพย์สิน เวลา ทรัพยากรและพลังงานที่เหลือจากการใช้เท่าที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตให้เกิด ประโยชน์ และคุ้มค่าที่สุด รวมไปถึงการเก็บหอมรอมริบ การรู้จักการใช้จ่ายในทางที่ถูกที่ควร รู้จักถนอม สงวน เก็บงำ เพื่อจะได้มีโอกาสเก็บสะสมให้มีมากขึ้น รู้จักการดำรงชีวิตให้เหมาะสมกับสภาพฐานะความเป็นอยู่ส่วนตัวและสังคม ซึ่งสอดคล้องกับมารียะ ยีสมัน (2549, หน้า 54) กล่าวว่า การประหยัดและออม คือ การรู้จักใช้ รู้จักออมทรัพย์สิน เวลา ทรัพยากรทั้ง ส่วนตนและสังคมตามความจำเป็นให้เกิดประโยชน์ และคุ้มค่าที่สุด รวมทั้งรู้จักการดำรงชีวิตให้เหมาะสมกับสภาพฐานะความเป็นอยู่ ส่วนตนและสังคม

1.3 การปฏิบัติตนตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตาม การรับรู้ของนักเรียน ผู้ปกครอง ครู และผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี ด้านการมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งการมี ระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย คือ การประพฤติปฏิบัติตนตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบแบบแผน และขนบธรรมเนียมประเพณี การปฏิบัติตนตามเกณฑ์ และเงื่อนไขที่สมาชิกในสังคม

ร่วมกันกำหนดขึ้น เพื่อความสงบสุขในชีวิต และความมีระเบียบเรียบร้อยของสังคม รู้จักทำตามกฎเกณฑ์ ไม่ฝ่าฝืน การควบคุมตนเองให้ประพฤติปฏิบัติตนตามกฎหมาย ข้อตกลง ข้อบังคับ ระเบียบแบบแผน และขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม ซึ่งสอดคล้องกับ ข้อลัดดา ติยะบุตร (2550, หน้า 48) กล่าวว่า การมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย คือ ความสามารถในการควบคุมความประพฤติของตนเองให้ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ ระเบียบ และข้อบังคับของสังคม เพื่อให้สังคมมีแต่ความสงบสุข

1.4 การปฏิบัติตนตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตาม การรับรู้ของนักเรียน ผู้ปกครอง ครู และผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี ด้านการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา คือ สภาพคุณงามความดี และการดำเนินการตามระเบียบแบบแผน เพื่อให้เกิดความเมตตา กรุณา ต่อกัน และมีการกระทำที่ดี การประพฤติที่ประกอบด้วยคุณธรรม สุจริตทั้งกาย วาจา ใจ ประพฤติดี ทำใจให้บริสุทธิ์ ตั้งอยู่ในความไม่ประมาท การมีศรัทธาและยึดถือปฏิบัติในแบบแผนความประพฤติ ที่ตั้งอยู่ในความดี และหลักธรรมของศาสนา การควบคุมตนเองให้ประพฤติปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบแบบแผน และขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม เพื่อความสงบสุขในชีวิตของตนเอง และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม การรักษาความสัตย์ การรู้จักข่มใจตนเอง การรู้จักละวางความชั่ว ซึ่งสอดคล้องกับศักดิ์สิทธิ์ อินทิพย์ (2546, หน้า 24) กล่าวว่า การปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา คือ การมีศรัทธาและยึดถือปฏิบัติในแบบแผนความประพฤติที่ตั้งอยู่ในความดี และหลักธรรมของศาสนา

1.5 การปฏิบัติตนตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตาม การรับรู้ของนักเรียน ผู้ปกครอง ครู และผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี ด้านความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ คือ การรักษาความเป็นเอกราชของชาติไทย ภูมิใจในความเป็นไทย รักไทย นิยมไทย ยินดีเสียสละเพื่อชาติแม้ชีวิต “ศาสนา” เป็นสถาบันที่บุคคลควรเคารพอย่างสูงสุด เป็นสถาบันที่สอนให้คนเป็นคน สอนให้คนทำความดี มีเมตตา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่โอบอ้อมอารี ไม่เบียดเบียนกัน เป็นการสอนให้คนยึดมั่นในสิ่งที่ดี มีศีลธรรมเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างปกติสุข “กษัตริย์” หมายถึง แบบแผนการปกครองโดยมีพระมหากษัตริย์ เป็นองค์พระประมุข ซึ่งทำให้คนไทยมีกำลังใจและมีที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจ พระมหากษัตริย์ไทยจึงทรงเป็นมิ่งขวัญและที่เคารพเทิดทูนของคนทั้งชาติ ฉะนั้นจึงควรรักเคารพ ยกย่องเทิดทูนพระมหากษัตริย์เพื่อความเป็นปึกแผ่นมั่นคงของประเทศชาติความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ โดยยอมสละประโยชน์ส่วนตัวเพื่อประโยชน์ส่วนรวมของชาติ มีความสามัคคี ร่วมแรง ร่วมใจ รักวินัย ซื่อตรงต่อหน้าที่ ช่วยทำนุบำรุงส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมอันดีงามของชาติ ให้ความร่วมมือ เผยแพร่ และเทิดทูนเกียรติคุณของชาติรวมไปถึงมีความรักไทย นิยมไทย โดยสำนึกในความเป็นไทย มีความผูกพัน

หวงแหวนมาตุภูมิและมุ่งมั่น ส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าของประเทศ รวมทั้งเกียรติภูมิของชาติ เลื่อมใสในศาสนา จงรักภักดีในสถาบันพระมหากษัตริย์ รวมทั้งเสียสละเพื่อส่วนรวม เรียนรู้ ได้เข้าใจ ได้สัมผัสและได้เห็นคุณค่า ซึ่งสอดคล้องกับจินตนา โพธิ์งาม (2548, หน้า 35) กล่าว ว่า ความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ คือ ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ โดยยอม สละประโยชน์ส่วนตัวเพื่อประโยชน์ส่วนรวมของชาติ มีความสามัคคี ร่วมแรง ร่วมใจ รักวินัย ซื่อตรงต่อหน้าที่ ช่วยทำนุบำรุงส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมอันดีงามของชาติ ให้ความร่วมมือ เผยแพร่ และเทิดทูนเกียรติคุณของชาติ

2. เปรียบเทียบการปฏิบัติตนตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ของนักเรียนระดับ มัธยมศึกษา ตามการรับรู้ของนักเรียน ผู้ปกครอง ครู และผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาลพบุรี

2.1 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับของการปฏิบัติตนตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตามการรับรู้ของนักเรียน ผู้ปกครอง ครู และผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี จำแนกตามเพศ พบว่า ในภาพรวมและ รายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน แต่สอดคล้องกับเสริมพงศ์ หงส์พันธุ์ (2543, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการปฏิบัติตนตามค่านิยมพื้นฐานไทย : กรณีศึกษานักศึกษาสถาบัน ราชภัฏสุรินทร์ ผลการเปรียบเทียบระดับปฏิบัติของนักศึกษาชายกับนักศึกษาหญิง กับระดับ การปฏิบัติของเพื่อนนักศึกษาตามค่านิยมพื้นฐานของไทย ทั้ง 5 ด้านพบว่า ไม่มีความแตกต่าง กัน

2.2 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของการปฏิบัติตนตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตามการรับรู้ของนักเรียน ผู้ปกครอง ครู และผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี จำแนกตามอายุ พบว่า ในภาพรวมแตกต่าง กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน แต่ไม่สอดคล้องกับ ศิวาพร อินนิยม (2541, บทคัดย่อ) ศึกษาค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการกับการปฏิบัติงานของ บุคลากรสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรสำนักงาน การประถมศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการกับการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ ไม่แตกต่างกัน

2.3 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของการปฏิบัติตนตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตามการรับรู้ของนักเรียน ผู้ปกครอง ครู และผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน และ สอดคล้องกับธารินี ไชยมาตย์ (2546, บทคัดย่อ) ที่ทำการศึกษาค่านิยมของนักเรียนระดับ

มัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ผู้ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อค่านิยมของนักเรียนแตกต่างกัน

2.4 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของการปฏิบัติตนตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตามการรับรู้ของนักเรียน ผู้ปกครอง ครู และผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน และสอดคล้องกับ อนุรักษ์ บูรณชนิด (2550, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมของนักเรียนสถานศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และประธานกรรมการสถานศึกษาถึงคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมของนักเรียนสถานศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 โดยรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่ พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งโดยรวมและรายด้านทุกคู่ ยกเว้นด้านผู้เรียนมีวินัยมีความรับผิดชอบ ผู้บริหารสถานศึกษา และประธานกรรมการสถานศึกษามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

การวิจัยเรื่องการปฏิบัติตนตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ตามการรับรู้ของนักเรียน ผู้ปกครอง ครู และผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการวิจัย ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ด้านการพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ ในรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ เคารพต่อระเบียบและกฎเกณฑ์ ดังนั้นผู้ปกครอง ครู และผู้บริหารโรงเรียน ควรมีการอบรม และปลูกฝังให้นักเรียนเคารพต่อระเบียบและกฎเกณฑ์

1.2 ด้านการประหยัดและออม ในรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ มีความเป็นอยู่ตามสมควรแก่สภาวะและฐานะของตน ดังนั้นผู้ปกครอง ครู และผู้บริหารโรงเรียน ปลูกฝังให้นักเรียนรู้จักประหยัดอดออม และดำเนินชีวิตตามสภาวะและฐานะของตน

1.3 ด้านการมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย ในรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับ ดังนั้นผู้ปกครอง ครู และผู้บริหารโรงเรียน ควรมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมความประพฤติของนักเรียน ให้นักเรียนรู้จักการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ และข้อบังคับของโรงเรียน

1.4 ด้านการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา ในรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ มีสติสัมปชัญญะ และมีความเกรงกลัวต่อการทำความชั่ว ดังนั้นผู้ปกครอง ครู และผู้บริหาร

โรงเรียน ควรมีการส่งเสริมการจัดกิจกรรมทางศาสนาให้นักเรียนมีสติสัมปชัญญะ และมีความเกรงกลัวต่อการทำความชั่ว

1.5 ด้านความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ในรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ มีความรักไทย นิยมไทย ดังนั้นผู้ปกครอง ครู และผู้บริหารโรงเรียน ควรมีการปลูกฝังให้นักเรียนรู้จักรักความเป็นไทย รักในศิลปะของไทย เช่นการทำบุญในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา รู้จักการทำความเคารพด้วยการกราบ การไหว้ การทักทายกันแบบไทย ส่วนนิยมไทยก็ให้โรงเรียนได้ปลูกฝังให้นักเรียนรู้จักการร้องเพลงไทย ใช้ของที่ผลิตในประเทศไทย และกินของไทย

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการเปรียบเทียบการปฏิบัติตนตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ตามการรับรู้ของนักเรียน ผู้ปกครอง ครู และผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี กับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่นๆ

2.2 ควรมีการศึกษาบทบาทการส่งเสริมการปฏิบัติตนตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ของครู และผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี